

25 . Crăsanii De Jos | Comuna: Balaciu | Județ: Ialomița | Punct: Piscul Crăsani | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 92934.01

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: descoperire funerară, exploatare/carieră

Autori: Florin Vlad, Anișoara Topârceanu, Ioan Cernău, Valeriu Sîrbu

Instituții: Muzeul Județean Ialomița, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Județean Ialomița, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București

Nr. autorizatie: 97

Data autorizatiei: 2022-03-17

Raport de cercetare arheologică de la Crăsanii de Jos, com. Balaciu, jud. Ialomița, Punct: Piscul Crăsani

Raport

Cercetările arheologice din campania 2022 au avut două obiective: primul, și cel mai important, a constat în continuarea cercetării periferiei sudice a așezării, și anume a celui de al patrulea șanț (C146), descoperit în campania 2020.

În acest scop au fost trasate trei secțiuni: SXXVI, SXXXVII și SXL. În acestea, au fost identificate și cercetate cinci complexe arheologice de epocă getică, unele identificate în campaniile anterioare: C146, C166, C167, C170 și C171.

Al doilea obiectiv a constat în identificarea amplorii locuirii medieval timpurii.

În acest scop au fost trasate două secțiuni: SXXX, plus casele A și B, și SXXXVIII, în care au fost identificate patru complexe arheologice de epocă getică - C165, C168, C169, 173 și un sigur complex arheologic al culturii Dridu, locuința - C172.

În continuare, vom prezenta pe scurt complexele arheologice cercetate în această campanie.

Complexul 146 – șanț pentru delimitare sau drenaj, identificat în secțiunile XXXIX și XL. Remarcăm că față de zona centrală, cercetată în campaniile din 2020-2021, unde șanțul avea dimensiuni evident mai reduse, în zona estică șanțul este mai masiv. Lățimea șanțului este relativ constantă, la partea superioară aceasta avea între 2,30 m și 3,00 m, iar la partea inferioară între 1,30 m și 1,40 m. Adâncimea șanțului variază între 1,30 m și 1,60 m, iar panta taluzului are aproximativ 55° pe ambele laturi. Șanțul nu beneficia de o palisadă, însă taluzul nordic este cu câțiva centimetri mai înalt, fapt datorat pantei naturale a terasei. Această situație a făcut ca la baza șanțului să se depună o serie de acumulări aluvionare, observate și în campaniile precedente. În ceea ce privește orientarea, constatăm că șanțul, în zona centrală a platoului este orientat pe direcția est-vest, iar înspre est el își schimbă relativ brusc orientarea spre sud-vest/nord-est.

După cum am mai afirmat, considerăm că umplerea C146 se datorează extinderii așezării civile, situație confirmată și în această campanie prin descoperirea unor complexe, precum C171, imediat posterioare umplerii șanțului. Pe baza contextului stratigrafic șanțul se datează în a doua jumătate a sec. II a. Chr.

Complexul 165 – complex getic, platformă de lut ars. Structura are o grosime ce variază de la 2 la 4 cm. Stratul de lut este foarte compact și curat pe suprafața acestuia, descoperindu-se doar rare fragmente ceramice din sec. II – I a. Chr. Înspre vest a fost identificat un colț al structurii, dar, deoarece complexul a fost cercetat doar parțial, nu putem fi siguri de forma și destinația acestuia.

Complexul 166 - alveolare observată în estul caroului 2 al S XXXVI, continuă în malul estic al secțiunii, fiind descoperit în proporție de 50%; acesta se adâncește până la -1,35 m, rezultând o adâncime reală de 0,35 m. Alveolarea are un diametru de 1,10 m. Umplutura era formată dintr-un sediment nisipos brun-cenușiu, cu

aspect relativ omogen, cu rari constituenți antropici în compoziție. Materialul ceramic, foarte rar, era format din fragmente provenite din vase getice.

Complexul 167 - groapă getică, de formă evazată, identificată în vestul caroului 4 al a SXXXVII, fiind cercetat integral prin executarea unei casete de 2/1 m. La partea superioară a umpluturii a fost observată o acumulare masivă de fragmente ceramice. Groapa a fost observată de la adâncimea de -0,40 m și se adâncește până la -1,10 m, rezultând o adâncime reală de 0,70 m. Diametrul la gură este de 1,70 m, iar la bază de 1,30 m. Pe baza materialului arheologic și a informațiilor stratigrafice, el se datează în sec. II-I a. Chr.

Complexul 168 - groapă tronconică, descoperită în caroul 9 al XXXV, el continuă în profilul vestic al secțiunii. Groapa a fost observată la -1,20 m și se adâncea până la -2,45 m. Diametrul gropii la gură era de 1 m, iar la bază era de 1,50 m. Umplutura gropii era formată dintr-un sediment nisipos de culoare cenușie, cu aspect omogen, cu numeroși constituenți antropici în compoziție. Fragmentele ceramice provin, preponderent, de la vase locale, majoritatea acumulate la partea inferioară a umpluturii: borcane, cești, fructiere, dar și de la vase de import, precum amforele etc. Pe baza informațiilor stratigrafice și a materialului complexul se datează în sec. II-I a. Chr.

Complexul 169 - groapă tronconică de mari dimensiuni, descoperită în carourile 7-8 ale secțiunii XXXV, observată la -1,60 m și se adâncea până la -2,55 m. Diametrul gropii la gură era de 1,00m, iar la -2,25 m, la bază, era de 2,40 m. Groapa era direct suprapusă de un complex adâncit de perioadă medieval timpurie, ce pare să fi afectat parțial partea sa superioară. Fragmentele ceramice provin, preponderent, de la vase locale: borcane, cești, strecurători, fructiere, dar și de la vase de import. Pe baza materialului arheologic și a informațiilor stratigrafice el se datează în sec. II-I a. Chr.

Complexul 170 – cuptor descoperit în caroul 1 al secțiunii SXXXIX, la adâncimea de -0,90m. Pentru cercetarea lui integrală s-a executat o casetă de 2/1m la est de caroul 1. Cuptorul avea formă pătrată, cu dimensiunile de 1,05/1,05m, iar partea activă avea 0,90/0,90m. Deși cupola era complet distrusă, s-a putut determina că gura cuptorului se afla pe latura sudică, datorită acumulărilor masive de cenușă din imediata proximitate, stratul având, pe alocuri, o grosime de până la 0,20m. Starea de conservare a cuptorului era relativ bună, cupola prăbușită, partea activă și soclul fiind afectate doar parțial de bioperturbări. În urma cercetării complexului s-a constatat că este o structură de combustie relativ rudimentară, amplasată în aer liber. Cuptorul avea un soclu a cărui grosime varia de la 10 la 16cm, cu foarte multe fragmente ceramice în structură, majoritatea provenite de la amfore. A avut doar o crustă (parte activă), iar cupola prăbușită era arsă intens. Aceste detalii, coroborate cu cantitatea mare de cenușă acumulată pe latura de sud, ne conduc spre ipoteza unei utilizări intense, însă de scurtă durată.

Complexul 171 –groapă getică evazată, de mici dimensiuni, identificată în estul caroului 3 al secțiunii SXXXIX ; a fost cercetat parțial, deoarece continuă în profilul de est. Groapa a fost observată de la adâncimea de -1,00m și se adâncește până la -1,50m, rezultând o adâncime reală de 0,50m. Diametrul la gură este de 1,10m, iar la bază de 0,90m. Pe baza materialului arheologic și a informațiilor stratigrafice, el se datează în sec. II-I a. Chr. fiind puțin posterior șanțului C146.

Complexul C172 – locuință semi-adâncită, descoperită în carourile 6, 7 și 8 ale secțiunii SXXXV. Complexul continua atât în malul estic, cât și vestic al secțiunii, astfel încât forma și orientarea nu au putut fi determinate. Pentru cercetarea zonei de vest a fost executată caseta B, de 8x1m. C172 a fost observat la adâncimea de -0,60m și se adâncea până la -1.45, adâncimea reală a locuinței variind de la 0,70 la -0,85m, diferența fiind dată de faptul că locuința a suprapus o groapă getică de mari dimensiuni (C169), a cărei umplutură s-a tasat în timp. La partea inferioară a locuinței a fost identificată o podea cu cel puțin o refacere parțială. Materialul folosit pentru realizarea podelei era lipitura arsă, bine mărunțită, provenită, probabil, din complexul C165. Podeaua a suferit o refacere de amploare în zona nordică, materialul utilizat fiind de această dată lutul nears. Grosimea podelei variază de la câțiva milimetri spre sud, la 2-3 centimetri spre nord. Remarcăm, de asemenea, că înspre est podeaua era mai subțire și puternic afectată de bioperturbări. Umplutura era foarte omogenă, cu relativ rare fragmente ceramice și oase de mamifer în compoziție, majoritatea fragmentelor ceramice provenind de la vase medievale timpurii, însă fiind antrenate și materiale de epocă getică.

Complexul 173 - alveolare observată în vestul carourilor 5 și 6 ale secțiunii XXXV, nu a fost cercetat integral, el continuă în malul vestic al secțiunii. Complexul a fost observat la -1,10, adâncit până la -1,50m, rezultând o adâncime reală de 0,40m. Alveolarea are un diametru de 1,35m. Umplutura complexului era formată dintr-un sediment nisipos, relativ omogen, cu rari constituenți antropici în compoziție. Materialul ceramic, foarte rar de altfel, era format din fragmente provenite din vase locale, getice.

Observații finale

Cercetările s-au desfășurat la periferia sud-estică a așezării geto-dacice, unde stratul arheologic, deși consistent, era relativ sărac în vestigii. Cu toate acestea, cele zece complexe cercetate au oferit un inventar relativ reprezentativ și diversificat.

De o deosebită importanță considerăm a fi cercetarea limitei estice a celui de al patrulea șanț al așezării, precum și identificarea locuirii medieval timpurii, a cărei necropolă a fost cercetată în campaniile 2016, respectiv 2017.

Informații suplimentare online

[Raportul 6881 din cronică.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro)
